

آلِ نبی جا فضائل

02-August-2023

هفتیوار سنتن پری اجتماع ۾ ٹیٹ وارو

سنتن پریو بیان

(FOR ISLAMIC SISTERS)

2 آگست 2023ء تي اسلامي پيڙن جي هفتيوار اجتماعن ۾ ٿيڻ وارو

آلِ نبِي جا فضائل

هن بيان ۾ توهان ڄاڻي سگهنديون...

❁ ... اهل بيت ۾ ڪير ڪير شامل آهن؟

❁ ... سڀني کان افضل نسب وارا؟

❁ ... اهل بيت دنيا وارن جي لاءِ آمان آهن

❁ ... اهل بيت سان بغض رکڻ وارن جو انجام

پيشڪش

المَدِينَةُ الْعِلْمِيَّة (اسلامڪ ريسرچ سينٽر)

(شعبه بياناتِ دعوتِ اسلامي)

ترجمو: ٽرانسليشن ڊيپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامي)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

وَعَلَى الْإِكِّ وَأَصْحَابِكِ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
 وَعَلَى الْإِكِّ وَأَصْحَابِكِ يَا كُورَةَ اللَّهِ

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
 الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

درود پاک جي فضيلت

امير المؤمنين حضرت علي المرتضى رضي الله عنه کان روايت آهي، ته تمام نبين جي سلطان صلى الله عليه واله وسلم ارشاد فرمايو: **الدُّعَاءُ مَحْجُوبٌ عَنِ اللَّهِ حَتَّى يُصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ** دعا الله پاک کان حجاب (پردي) ۾ آهي جيستائين محمد صلى الله عليه واله وسلم ۽ سندس اهل بيت تي درود نه پڙهيو وڃي،¹

شمع بزمِ هدايت ۾ لاهون سلام
 اهلِ بَيْتِ نبوت ۾ لاهون سلام

مصطفیٰ جانِ رحمت ۾ لاهون سلام
 پڙهائے صحف، غنچمائے قُدس

وضاحت: يعني رسول اڪرم نورِ مُجَسَّم صلى الله عليه واله وسلم جي جگر جي ٽڪرن نبوت جي باغ جي مهڪندڙ مڪثرين يعني اهل بيت سڳورن تي لکين سلام هجن.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

بيان بدنِ جون نيٽون

حديثِ پاک ۾ آهي: **أَنَّيْتُ الْحَسَنَةَ تُدْخِلُ صَاحِبَهَا الْجَنَّةَ** يعني سڄي نيت بانهي کي جنت ۾

¹ كنز العمال، كتاب الأذكار، الباب الثامن في الدعاء، جزء: ٢، ٣٥/١، حديث: ٣٢١٢

داخل ڪري ڇڏيندي آهي. (1)

پياريون اسلامي پيٽرون! سٺين سٺين نيتن سان ثواب وڌي ويندو آهي. اچو! بيان ٻڌڻ کان پهريان سٺيون سٺيون نيتون ڪري وٺون ٿيون، مثال طور نيت ڪريو! ❀ رضاءُ الٰهي جي لاءِ مڪمل بيان ٻڌنديس ❀ آڌب سان ويهنديس ❀ بيان دروان سُستي کان بچنديس ❀ پنهنجي اصلاح جي لاءِ بيان ٻڌنديس ❀ جيڪو ٻڌندس، اهو ٻين تائين پهچائڻ جي ڪوشش ڪنديس.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پياريون اسلامي پيٽرون! تيمورلنگ تيموري سلطنت جو باني ۽ پهريون حڪمران 1336 عيسويءَ ۾ پيدا ٿيو ۽ 1405 عيسويءَ ۾ يعني 69 سال عمر ماڻي، فوت ٿيو، ان 10 سال جي عمر ۾ ئي قرآن پاڪ حفظ ڪري ورتو هو، شيخ زينُ الدين بغدادِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: مرضُ الْمَوْتِ ۾ مبتلا هئا، هڪ ڏينهن سخت غم جي سبب سندن چهرو ڪارو ٿي ويو، رنگ بدلجي ويو، ڪجهه دير کان پوءِ جڏهن حالت سُڌري ته ماڻهن کيس صورتِ حال ٻڌائي ته بيماريءَ جي شدت سبب اچانڪ اوهان جو چهرو سياه (ڪارو) ٿي ويو هيو، رنگ بدلجي ويو هيو، ان تي تيمور چيو: مون عذاب جا فرشتا ڏٺا هئا، اهي مون ڏي اچي رهيا هئا انهن کي ڏسي مون کي ڏاڍو ڏک ٿيو جنهن سبب منهنجو رنگ ڪارو ٿي ويو هيو. پوءِ جلد ئي امت جا غمخوار نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تشریف کڻي آيا ۽ فرشتن کي فرمايائون: هن کي ڇڏي ڏيو ڇو ته هي منهنجي اولاد (يعني سيدن زادن) سان محبت ڪندو آهي، هي ٻڌي فرشتا واپس موٽي ويا

علامه يوسف بن اسماعيل نبهاني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ لکن ٿا ته: تيمور لنگ جي وفات کان پوءِ ڪنهن خواب ۾ ڏٺو ته محبوب آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن

¹... مسند فردوس، جلد: 4، صفحہ: 305، حديث: 6895.

تشریف فرما آهن ۽ تیمور لنگ بہ پرسان وینو آھی، نبی کریم ﷺ خواب ڏسندڙ کي فرمایو: اي محمد بن حسن! تیمور منهنجي اولاد سان محبت ڪندو هیو.¹

دل سے جوشید اہو اصحاب و اہل بیت کا
مغفرت کر! واسطہ اصحاب و اہل بیت کا
قرب جت میں عطا اصحاب و اہل بیت کا

فضل رب سے دو جہاں میں کامیابی پائے گا
اے خدائے مصطفیٰ! ایمان پر ہو خاتمہ
جینا مرنا ان کی الت میں ہو یاد رب! اور ہو

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

خدا پاک انهن جي پاڪيزگيءَ کي بيان ڪري ٿو

پياريون اسلامي پيڻون! اسان جي پياري آقا مڪي مدني مصطفيٰ ﷺ جو پاڪ اولاد وڏي رتبي وارو عظمت ۽ شان وارو، تمام اعليٰ مرتبي وارو آهي. الله پاڪ فرمائي ٿو:

ترجمو ڪنز العرفان: اي نبیءَ جا
گهروارو! الله ته اهو ئي چاهي ٿو
ته توهان کان هر ناپاڪي دور
ڪري ۽ توهان کي پاڪ ڪري
خوب صاف سترو ڪري

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ

أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

(پ 22، الاحزاب: 33)

تفسير نور العرفان ۾ آهي ته: ان جو هي مطلب ناهي ته هي آيت نازل ٿيڻ کان پهريان اهل بيت سڳورا هاڻي تائين معاذ الله! گنهگار هئا، ان کان پوءِ پاڪائي ملي، بلڪ مطلب هي آهي ته اي اهل بيت! الله پاڪ توهان کي گناهن ۽ بد اخلاقيءَ جي نجاست (پليٽيءَ) سان آلوده ٿيڻ نه ڏيندو. ان مان معلوم ٿئي ٿو ته نبی کریم ﷺ

¹ الشرف المؤيد مترجم، صفحو 261

جون پاڪ گهرواريون ۽ سندن اولاد پاڪ گناهن کان پاڪ آهي.¹

تمام برن اخلاقن کان پاڪ

صدرالافاضل مفتي محمد نعير الدين مرادآبادي رحمته الله عليه فرمائن ٿا: هيءَ آيتِ كريمه اهل بيت سڳورن جي فضائل جو سرچشمو آهي. هن مان اهل بيت پاڪ جي اعليٰ خاصيتن ۽ وڏي شان ۽ عظمت جو اظهار ٿئي ٿو ۽ هن مان معلوم ٿئي ٿو ته الله پاڪ اهل بيت سڳورن کي تمام برن اخلاقن کان پاڪ رکيو آهي، بلڪ هر اها شيءِ جيڪا انهن جي اعليٰ مقام ۽ مرتبي جي لائق نه هجي، الله پاڪ انهن کي سندن کان محفوظ رکندو ۽ بچائيندو آهي.²

آيہ تطهير سے ظاہر ہے شانِ اہل بیت

ان کی پاکی کا خدائے پاک کرتا ہے بیاں

اهل بيت ۾ ڪير ڪير شامل آهن؟

حضرت امام فخرالدين رحمته الله عليه هن آيت جي حوالي سان فرمائن ٿا: اهل بيت سڳورا ڪير آهن ان بابت مختلف قول آهن. اهو چوڻ بهتر آهي ته نبی ڪريم صلى الله عليه وآله وسلم سڄي اولاد، سندن پاڪ گهر واريون اهل بيت آهن. حضرت امام حسن ۽ حسين رضي الله عنهما حضرت مولا علي رضي الله عنه به انهن ۾ ئي شامل آهن.³

چا سيد سڳورا جهنم ۾ ويندا؟

پياريون اسلامي پيڻرون! هتي اها ڳالهه ذهن ۾ رکڻ گهرجي ته اهل بيت گناهن کان محفوظ آهن معصوم نه آهن ڇو ته معصوم صرف نبیءَ سڳورا ۽ ملائڪ ئي هوندا آهن. محفوظ جو مطلب هي آهي ته انهن کان گناه ٿيڻ ممڪن نه آهي،

¹ تفسير نورالعرفان، پ 22، الاحزاب آيت 33 جي تحت

² سوانح ڪربلا، ص 82

³ تفسير الڪبير، پ 22، الاحزاب، آيت 33 جي تحت 168/9

پر الله پاڪ انهن کي گناهن کان بچائيندو آهي، جڏهن ته معصوم جو مطلب آهي: اهي ماڻهو جن کان گناه ٿيڻ شرعاً ممڪن ئي نه هجي.

وري اهو به ياد رکڻ گهرجي ته سادات سڳورن مان وڏي مرتبي وارا اهي بزرگ جيڪي ولي الله آهن، جهڙوڪ بيبي فاطمة الزهرا رَضِيَ اللهُ عَنْهَا، امام حسن ۽ امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، ائين ئي غوث پاڪ شيخ عبدالقادر جيلاني، حضرت داتا گنج بخش علي هجويري، رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا وغيره هي ته گناهن کان محفوظ آهن، پيا جيڪي سيد سڳورا آهن انهن کان گناه ٿي ته ويندا آهن پر **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** پياري آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي صدقي سندن گناهن جي پڪڙ نه ٿيندي، جيئن ته ان سلسلي ۾ صحابه ۽ اهلبيت جي عاشق اعلى حضرت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جا 2 فرمان مبارڪ ٻڌو!

(1): هر صحيح النسب سيد (يعني اهو سيد جيڪو حقيقت ۾ علم الهي ۾ حسنين ڪريمين جي اولاد مان آهي، اهو) نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي جسم جو ٽڪرو (حصو) آهي، ۽ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي جسم جو ڪو به ٽڪرو (حصو) جهنم جو حقدار نه آهي.¹

(2): هڪ ٻي جاءِ تي فرمائن ٿا: ها! ايمان سلامت واري شخص (يعني جنهن سيد زادي جو ايمان سلامت هجي ان) جا عمل ڪهڙا به هجن الله جي ڪرم مان پڪي اميد آهي ته، جيڪي ان جي علم ۾ سيد آهن انهن جي ڪنهن به گناه جي بلڪل به پڪڙ نه فرمائيندو.²

تم کومرثوه نارڪااے دشمنان اہل بيت

باغ جنت کے ہیں بہر مدح خوان اہل بيت

¹ فتاویٰ رضویہ ، 738 /15

² فتاویٰ رضویہ ، 640 /29

مدح گوئے مصطفیٰ ہے، مدح خوانِ اہل بیت
 آئیہ تظہیر سے ظاہر ہے شانِ اہل بیت
 قدر والے جانتے ہیں قدر و شانِ اہل بیت

کس زباں سے ہو بیان عزت و شانِ اہل بیت
 ان کی پاکی کا خدائے پاک کرتا ہے بیان
 ان گھر میں بے اجازت جبرائیل آتے نہیں

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

وج! توپاڻ کي دوزخ کان بچائي ڇڏيو

حضرت عبداللہ بن عباس رضی اللہ عنہما کان روایت آهي ته هڪ شخص مديني جي سلطان صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي سڳي هنئين ۽ جسم مبارڪ مان جيڪو رت نڪتو پيت جي پويان وڃي ان کي پي ڇڏيو. پاڻ ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جڏهن انهن کان پڇيو ته رت جو ڇا ڪئي، ته ان عرض ڪيو: يا رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! تنهنجو رت مبارڪ هيو، ان کي زمين تي وهائڻ مون کي ناگوار لڳو، هاڻي اهو منهنجي پيٽ ۾ آهي. اهو ٻڌي پاڻ ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: ”وج! تو پاڻ کي جهنم کان بچائي ڇڏيو.“¹

مدارج النبوة ۾ آهي: جنگ احد جي موقعي تي جڏهن نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زخمي ٿي پيا ته حضرت مالڪ بن سنان رضی اللہ عنہ انهن زخمن جو رت چوسي پي ڇڏيو. ان تي نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن انهن کي خوشخبري ڏني ته ”جيڪو جنتي انسان کي ڏسڻ چاهي ٿو ته هن کي ڏسي.“²

سُبْحَانَ اللَّهِ غور ڪريو! جن اصحابن سڳورن رضی اللہ عنہم نبي ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي جسم پاک مان نڪتل رت مبارڪ پيتو آهي جهنم کان محفوظ ۽ جنت جا

¹ المواهب اللدنية، المقصد الثالث، الفصل الاول في كمال خلقته... الخ، ٧٦/٢ ملقطاً.

² سنن سعيد بن منصور، كتاب الجهاد، باب من جرح في سبيل الله، ٢٢١/٢، حديث: ٢٥٧٣ ملخصاً/ مدارج النبوت، باب اول در بيان حسن خلقت وجمال، حصه ١، ص ٢٦، ملخصاً.

حقدار بطجي ويا ته پوءِ اهي پاڪ هستيون جيڪي ان ئي رت مان پيدا ٿيون آهن ۽ اهو مبارڪ رت انهن جي رڳن ۾ جاري آهي انهن کي جهنم جي باهه ڪيئن ٿي ساڙي سگهي؟¹

الله پاڪ واعدو فرمايو آهي ته...

رسول رحمت شفيق امت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائن ٿا: منهنجي رب مون سان وعدو فرمايو آهي ته منهنجي اهل بيت مان جيڪو به الله جي وحدانيت ۽ منهنجي رسالت جو اقرار ڪندو ته الله پاڪ ان کي عذاب نه ڏيندو.²

میں فقط ادنیٰ گدا آخواب وائل بیت کا

آل و آخواب نبی سب بادشہ ہیں، بادشاہ

پاڻ ڪريم ڄهڙو ڪوبه ٿي نٿو سگهي

پياريون اسلامي پيرون! ياد رهي! رت حرام آهي، انسان ته انسان ڪنهن حلال جانور جو رت پيئڻ به جائز ناهي، ڇاڪاڻ ته رت نجس هوندو آهي، پر اسان جي آقا و مولا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو شان نرالو آهي، پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بي مثل ۽ بي مثال آهن، سندن رت مبارڪ نجس ناهي، ڪيترن ئي اصحابن سڳورن جسم پاڪ مان نڪتل رت مبارڪ پيتو آهي، ۽ پياري آقا و مولا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ان کان منع ناهي فرمايو، شارح بخاري علامه بدرالدين عيني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ وذيڪ فرمائن ٿا ته: (رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي رت مبارڪ جو حڪم عام ماڻهن جهڙو نه آهي ۽) جنهن قول سان هي لازم اچي ته نبی ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عام انسانن جي برابر آهن، اهو ڪنهن جاهل، بيوقوف ماڻهوءَ جو قول ئي ٿي سگهي ٿو، ڀلا ڪٿي هو اعليٰ مرتبي وارا! ۽

¹ مطلع القمرين، ص ۶۱ ملخصاً

² مستدرک، ڪتاب معرفة الصحابة، باب وعدني ربي الخ، ۱۳۲/۴، حديث: ۴۷۷۲.

ڪٿي عام انسان!!¹

اپني هر خوبیٰ میں تنہا آپ ہیں (2)

آپ جیسا کوئی ہو سکتا نہیں

سڀ کان افضل نسب وارا

پياريون اسلامي پيڻرون! اولادِ مصطفيٰ جو ڪيڏو شان نرالو آهي، هي اهي بلند مرتبي واريون هستيون آهن جن جي نسب جهڙو نسب دنيا ۾ ڪٿي به نه آهي. صحابي رسول حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما کان روايت آهي ته: شان واري رسول، مڪي مدني سلطان صلى الله عليه وآله وسلم جن فرمايو: الله پاڪ مخلوق کي 2 قسمن ۾ ورهايو، پوءِ مون کي ان مان افضل قسم ۾ رکيائين، پوءِ انهن 2 قسمن کي 3 قسمن ۾ ورهايائين، پوءِ مون کي انهن 3 مان سڀ کان افضل ۽ بهترين قسم ۾ رکيائين، پوءِ ان 3 قسمن جا قبيلو بڻايائين ته مون کي سڀ کان افضل ۽ اعلى قبيلي ۾ رکيائين، ان کان پوءِ قبيلن کي خاندانن ۾ ورهايائين، پوءِ مون کي افضل ۽ بهترين خاندان ۾ رکيائين، جيئن الله پاڪ فرمائي ٿو:

ترجمو **كُنزُ العرفان**: اي نبيءَ جا گهروارو! الله ته اهو ئي چاهي ٿو ته توهان کان هر ناپاڪي دور ڪري ۽ توهان کي پاڪ ڪري خوب صاف سٿرو ڪري

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ

الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

(پ22، الاحزاب: 33)

(شرف المؤيد، مترجم، ص: 96)

سدره وارن اهوئي چيو

¹ ابن ماجه، ڪتاب المساجد و الجماعات، باب من بني لله مسجدا، صفحہ: 127، حديث: 737۔

² سفينة بخشش، ص: 12۔

امام باقر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان روایت آهي ته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمایو: جبرائیل امین عَلَيْهِ السَّلَام مون وٽ آیو ۽ عرض کیائین: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! الله جي حکم سان مون زمین جا اوڀر ۽ اولھ، جبل ۽ ریگستان ڳولیا، مون کي عرب کان بهتر ڪا به قوم نظر نه آئي، پوءِ الله پاڪ حکم فرمایو، مون عرب ۾ ڳولا شروع ڪئي، مون کي مُضَر کان بهتر ڪو به قبیلو نه ملیو، پوءِ الله پاڪ حکم فرمایو، مون مُضَر ۾ ڳولا شروع ڪئي، مون کي بنو ڪنانه کان بهتر ڪوئي نظر نه آیو، پوءِ حکم ٿيو، مون بنو ڪنانه ۾ ڳولا شروع ڪئي، مون کي قریش کان بهتر ڪو به نه ملیو، پوءِ ربانيءَ حکم سان مون قریش ۾ ڳولا ڪئي ته بنو هاشم کان بهتر ڪو به نه ملیو، پوءِ مون کي بنو هاشم جي وچ ۾ تلاش ڪرڻ جو حکم ملیو، مون تلاش ڪيو ته اوهان کان بهتر ۽ اوهان کان افضل ڪو به نظر نه آیو.

یہی بولے سدرہ والے، چمن جہاں کے تھالے

سجھی میں نے چھان ڈالے، تیرے پائے کانہ پایا

تجھے یک نے یک بنایا، تجھے حمد ہے خدایا

وضاحت: حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَام به اهو ئي چيو: اي محبوب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! مون سڄي دنيا ڳولي ورتي آهي پر تو جهڙو ڪو به نه نظر نه آيو، ساراھ آهي ان هڪ سڄي خدا جي جنهن توکي بي مثل ۽ بي مثال بڻايو آهي.

پياريون اسلامي پيٽرون! معلوم ٿيو: سادات سڳورن جي نسب ۾ پياري آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان وٺي حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَام تائين جيترا به ابا ڏاڏا آهن سڀئي فضيلت وارا ۽ بلند مرتبي وارا آهن. معلوم ٿيو: جهڙو نسب سادات سڳورن کي نصيب ٿيو اهڙو نسب دنيا ۾ ڪنهن ٻئي جو نه آهي.

حسنين ڪريمين کي پنهنجي اولاد تي ترجيح ڏيندا ها

مسلمانن جي ٻئي خليفِي حضرت عمر فاروق اعظم رضي الله عنه جي دورِ خلافت جو واقعو آهي ته هڪ دفعي مديني پاڪ ۾ مالِ غنيمت آندو ويو ته حضرت عمر فاروق اعظم رضي الله عنه اهو مال غنيمت ورهائڻ شروع ڪيو، اصحاب سڳورا رضي الله عنهم اچي پنهنجو حصو وٺي رهيا هئا، انهيءَ دوران حضرت امام حسن مجتبيٰ رضي الله عنه به تشريف ڪئي آيا، حضرت عمر فاروق رضي الله عنه فرمايو:

بِالرَّحْبِ وَالْكَرَامَةِ يعني (خوش آمديدا!) اوهان جي لاءِ عزت ۽ احترام آهي پوءِ حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه کين هڪ هزار درهم (چانديءَ جا سڪا) ڏنا. ان کان پوءِ امام حسين رضي الله عنه تشريف ڪئي آيا. حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه ان جو به اهڙي طرح احترام ڪيو ۽ هڪ هزار درهم پيش ڪيا. انهن ٻنهي شهزادن سيدزادن کان پوءِ حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه جن جو پنهنجو فرزند حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما حاضر ٿيو، حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه انهن کي هڪ هزار درهم جي بدران 500 درهم ڏنا. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما عرض ڪيو: اي اميرالمؤمنين! امام حسن ۽ حسين رضي الله عنهما اڃا ننڍيءَ عمر جا هئا، مان ان وقت به دين جي خدمت لاءِ سِرَ ڏڙ جي بازي لڳائيندو هئس، ۽ جهاد ۾ شريڪ ٿيندو هئس، ان جي باوجود توهان انهن کي هزار هزار درهم ڏنا ۽ مون کي فقط 500 درهم ڏنا؟ اهو ٻڌي حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه جي دل ۾ اهل بيت جي محبت جو سمنڊ چوليون هڻڻ لڳو. پاڻ رضي الله عنه اهل بيت جي محبت ۾ سرشار ٿي ڪري فرمايائون بلڪل! (جيئن توهان چئو ٿا ته ڳالهه اها ئي آهي، پر جيڪڏهن توهان انهن جي برابر حصو وٺڻ چاهيو ٿا ته) **اِذْهَبْ فَاتِنِي بِأَبِ كَابِيَهِنَا** وڃو پهريان حسنين ڪريمين رضي الله عنهما جي والد جهڙو والد آڻيو، **وَأُمِّ كَامِهِنَا** انهن جي ماءُ جهڙي ماءُ **وَجَدِّ كَجِدِهِنَا** انهن جي ناني جهڙو نانو آڻيو، **وَجَدَّةَ كَجَدَّتِهِنَا** انهن جي

نانيء جهڙي ناني، **وَجَدَّتْ كَجَدَّتِهَا** انهن جي چاچي جهڙو چاچو، سندن مامي جهڙو مامو آڻيو! پوءِ انهن جي برابري ڪجو، پر ياد رک! تون ائين ڪري نه سگهندين، ڇاڪاڻ ته **أَبُوهُمَا فَعَلِ الرَّتْضَى** انهن جو والد علي مرتضيٰ شير خدا رَضِيَ اللهُ **عَنْهُ** آهي **أُمُّهَا فَطِيمَةُ الزَّهْرَاءِ** انهن جي ماءُ فاطمة الزهره رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آهي **جَدُّهَا مُحَمَّدٌ النَّصُطِيُّ** انهن جو نانو محمد مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آهي **جَدَّتُهَا خَدِيجَةُ الْكُبْرَى** انهن جي ناني سيده خديجة الكبرى رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آهي **عَنْهَا جَعْفَرُ بْنُ ابْنِ طَالِبٍ** انهن جو چاچو جعفر بن ابو طالب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ آهي **خَالَهَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ رَسُولِ اللَّهِ** انهن جو مامو حضرت ابراهيم بن رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و رَضِيَ اللهُ عَنْهُ آهن ۽ **خَالَتَاهَا رُقِيَّةٌ وَأُمُّ كَلْثُومٍ** نياڻيون سيده رقيه ۽ سيده ام ڪلثوم رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا آهن.¹

زہراء پڻ کلي جس میں حسین اور حسن پڄھول

کلیات رضا اس چمنستان کرم کی

سنت فاروقيء تي عمل ڪيو!

پياريون اسلامي پيڻيون! معلوم ٿيو: نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو اولاد نسب جي لحاظ سان الڳ الڳ شان جو مالڪ آهي، انهن جهڙو نسب ٻئي ڪنهن کي نصيب نه آهي، ان واقعي مان اهو به معلوم ٿيو ته جڏهن به ڪا شيءِ ورهائڻي هجي ته سادات جي احترام ۾ انهن کي بيٺو حصو ڏنو وڃي، اها ئي فاروقي سنت آهي.

الْحَمْدُ لِلَّهِ! عاشق صحابه و اهل بيت، شيخ طريقت امير اهل سنت وَأَمَّتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ به ان فاروقي طريقي تي عمل ڪندڙ آهن، پاڻ سيد سڳورن جي تمام گهڻي

¹ رياض النضرة، ج ۱، ص ۳۴۰

عزت ڪندا آهن، ملاقات جي وقت جيڪڏهن اهو ٻڌايو وڃي ته هي سيد صاحب آهي، ڪيترائي پيرا ڏنو ويو آهي ته پاڻ عاجزي سان سيد زادي جو هٿ چمندا، انهن کي پنهنجي پرسان ويهاريندا آهن، سادات سڳورن جي ٻارن سان بي پناهه محبت ۽ شفقت سان پيش ايندا آهن، جڏهن ڪا شيءِ ورهائيندا آهن ته سادات سڳورن کي ٻيڻو حصو ڏيندا آهن، ڪڏهن ڪڏهن ڪنهن سيد زادي کي ڏسي هي شعر جهومي جهومي پڙهڻ لڳندا آهن.

تو به عين نور تير اسب گهرانا نورڪا

تيري نسل پاڪ ۾ ٻيڻو نورڪا

حضرت فاروق اعظم رضي الله عنه جي صدقي الله پاڪ اسان کي به سادات ڪرام جو ادب ۽ احترام ڪرڻ جي توفيق عطا فرمائي.

ڪر شهيد عشق حمزه پيشواڪ واسطه

حُب اهل بيت دے آل محمد ڪے لئے

حضرت آل رسول مقصد ڪے واسطه¹

دو جهان ۾ خادم آل رسول الله ڪر

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

اهل بيت جي نسب جي هڪ خصوصيت

پياريون اسلامي پيڻيون! هڪ ته هيءُ ڳالهه آهي ته سادات سڳورن جو نسب تمام فضيلت وارو آهي، ان سان گڏوگڏ هن پاڪ ۽ اعليٰ نسب جي هڪ خاص خوبي اها به آهي ته قيامت جو اهو خوفناڪ ڏينهن جڏهن سڀ رشتا ناتا تتي ويندا، ماءُ سڪيلدي پٽ کي ڇڏي ڏيندي، پيءُ پٽ کان هٿ ڇڏائيندو، ڪوبه نه ڀڃندو ته ڪير ڪنهن جو پٽ آهي ۽ ڪير ڪنهن جو پيءُ آهي پر قربان وڃجي! اهل بيت پاڪ جي شان تي جو سندن پاڪ نسب اها مبارڪ ۽ مضبوط رسي آهي، جنهن

¹ وسائل بخشش، ص 257.

کي ڪڏهن ٿٽو ئي ناهي، هي نسب دنيا ۾ به قائم آهي، قبر ۾ به قائم هوندو، حشر ۾، ميزان تي، پل صراط تي هر جڳهه تي ڪم ايندو. اهڙيءَ طرح روايت آهي ته: هڪ ڏينهن نبي ڪريم ﷺ ڏانهن وڃي پڇي حضرت صفيه رضی اللہ عنہا کي ڪنهن چيو ته ”خدا جي حضور ۾ رسول الله ﷺ جي قرابت (مائتي) توهان کي فائدو نه ڏيندي.“ نبي ڪريم ﷺ ڏانهن وڃي هن ڳالهه جي خبر پئي ته پاڻ ڪريم ﷺ جن تي جلال واري ڪيفيت طاري ٿي وئي ۽ حضرت بلال رضی اللہ عنہ کي فرمايائون: اي بلال! ماڻهن کي گڏ ڪيو...!! پوءِ پاڻ ڪريم ﷺ جن منبر تي تشريف فرمائيا، الله جي حمد ۽ ثناء بيان فرمائي ۽ فرمايائون: ”ڇا حال آهي انهن جو جيڪي هي گمان ڪن ٿا ته منهنجو رشتو فائدو نه ڏيندو؟ قيامت جي ڏينهن هر سبب ۽ نسب (نسب ۽ ساهرن وارو رشتو) ٿئي ويندو، سواءِ منهنجو سبب ۽ نسب، جيڪو دنيا ۽ آخرت ۾ جڙيل آهي.“¹

علامه سيد ابن عابدين شامي رحمه الله عليه فرمائن ٿا ته: تقريباً انهن ئي لفظن جي حديث ڪيترين ئي سڏن کان مروري آهي ۽ ان کان علاوه به ڪيتريون ئي حديثون آهن، جن مان ثابت ٿئي ٿو ته نبي ڪريم ﷺ جو پاڪ نسب، سندن اولاد کي ضرور فائدو ڏيندو، اهي هن دنيا مان سني حالت ۾ رخصت ٿيندا ۽ آخرت ۾ نجات حاصل ڪندا. بيشڪ سندن اولاد پاڪ دنيا ۽ آخرت ۾ سعادت وارو آهي.²

هه ٻڙي دولت اے نانائے حسين! (3)

آپ کي نسبت اے نانائے حسين!

¹ مجمع الزوائد، ڪتاب علامات النبوة، باب في ڪرامه... الخ، ۲۸۲/۸، حديث: ۱۳۸۲۷، ملقطاً.

² رسائل ابن عابدين، الرسالة الاولى، العلم الظاهر في نفع النسب الطاهر، ۲۷/۱، ملخصاً.

³ سو سائل بخشش، ص ۲۵۷.

قیامت جي ڏينهن اولادِ مصطفيٰ ڪٿي هوندا؟

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو اولاد جهڙيءَ طرح هن دنيا ۾ سردار آهي، ان شاء الله الڪريم هو آخرت ۾ به پرامن ۽ باوقار، دوزخ کان پري ۽ جنت جو حقدار هوندو. سوره الطور جي آيت نمبر 27 ۾ رب پاڪ فرمائي ٿو:

ترجمو ڪٿڙا عرفان: ۽ جن ماڻهن ايمان آندو ۽ انهن جي (جنهن) اولاد ايمان سان گڏ انهن جي پيروي ڪئي ته اسان انهن جي اولاد کي انهن سان ملائي ڇڏيو ۽ انهن (والدين) جي عملن ۾ ڪجهه ڪمي نه ڪئي هر انسان پنهنجي عملن ۾ گروي آهي.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَحْقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا آَلَتْهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ^ط

(پ 27، الطور: 21)

تفسير نور العرفان ۾ آهي: يعني جيڪڏهن مؤمنن جا اولاد مؤمن هوندا ته پوءِ اسان اولاد کي بهشت ۾ سندن والدين سان گڏ رکنداسين ۽ انهن کي جدا نه ڪنداسين. هن مان معلوم ٿيو ته والدين جي ذريعي اولاد جا درجا بلند ٿيندا آهن. نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو اولاد نبي نه آهي پر جنت ۾ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان گڏ هوندو. هتي وسيلو ثابت ٿيو، هي به معلوم ٿيو ته جنتي شخص پنهنجي گهر وارن سان جنت ۾ رهندو، اهڙي طرح جيڪڏهن پيءُ جو رتبو گهٽ ۽ اولاد جو اعليٰ آهي ته پوءِ پيءُ کي ترقي ڏئي اولاد وٽ پهچايو ويندو. تنهنڪري **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** بيبي آمنه خاتون، حضرت عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا ۽ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو اولاد نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان گڏ هوندا.¹

¹ تفسير نور العرفان، پ 27، الطور، تحت الآية: 21.

اهل بيت سڄي دنيا لاءِ امان (پناه) آهن

پياريون اسلامي پيڙيون! اهل بيت جي خصوصيتن مان هڪ خاصيت هيءَ به آهي ته اهل بيت پاڪ يعني اسان جي آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو قيامت تائين اچڻ وارو اولاد دنيا جي لاءِ امان آهي. حديث شريف ۾ آهي:

الْكُفُورُ اَمَانٌ لِاَهْلِ السَّمَاءِ وَاهْلُ بَيْتِي اَمَانٌ لِاَهْلِ الْاَرْضِ يعني ستارا آسمان وارن لاءِ امن جو سبب آهن ۽ منهنجا اهل بيت زمين وارن لاءِ امن جو سبب آهن. (الشرف المؤبد، مترجم، ص:46) هڪ روايت ۾ آهي ته: منهنجا اهل بيت زمين وارن لاءِ امان آهن، جڏهن منهنجا اهل بيت نه رهندا ان وقت زمين وارن تي اهي نشانيون ظاهر ٿي وينديون، جن جو انهن سان وعدو ڪيو ويو آهي¹

عالم سڳورا فرمائن ٿا: دنيا مان سادات سڳورن جو ڪجهي وڃڻ قيامت جي نشانين مان هڪ نشاني آهي، يعني جڏهن دنيا ۾ ڪو هڪ به سيد زادو موجود نه رهندو، تڏهن قيامت اچي ويندي. ۽ ان ۾ حڪمت اها آهي ته قيامت بدترين ماڻهن تي ايندي، جڏهن ته سادات سڳورا دنيا جا بهترين ماڻهو آهن.²

اولاد پاڪ جي محبت فرض آهي

پياريون اسلامي پيڙيون! ياد رکو! اسان جي آقا و مولِي مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي اولاد پاڪ جي محبت دين جو حصو آهي، تنهن ڪري پياري آقا حضرت احمد مجتبيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي سڀني شهزادن، شهزادين سان عقيدت ۽ محبت رکڻ حسين ڪريمين رَحِمَهُمُ اللهُ عَلَيْهِمْ سَلَامٌ کان وٺي اڄ تائين جيترا سيد سڳورا آهن، انهن سان محبت ڪرڻ انهن جو احترام ڪرڻ، انهن جي تعظيم ڪرڻ اسان

¹ الشرف المؤبد، مترجم، ص:77

² الشرف المؤبد، مترجم، ص:77

سڀني جي مٿان لازم آهي. الله پاڪ قرآن مجيد ۾ فرمائي ٿو:

ترجمو **كُتِرُ الْعُرْفَانِ**: اوهان فرمايو:
مان ان تي توهان کان ڪو معاوضو
نه ٿو گهران سواءِ قرابت جي محبت
جي

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي
الْقُرْبَىٰ ط

(پ 25، الشوری: 23)

علامہ بغوي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ لکي ٿو ته: هن آيت سڳوريءَ جو هڪ مطلب هي آهي ته
(اي انسانو! مان توهان کي دين سيکاريان ٿو، مان توهان جي دنيا ۽ آخرت جون
پلايون توهان تائين پهچايان ٿو) ان تي مان توهان کان ڪو معاوضو، ڪو بدلو
نتو طلب ڪيان، البته مان توهان کي پنهنجي اهل بيت سان محبت ڪرڻ جي
نصيحت ڪيان ٿو. هن مان معلوم ٿيو ته پياري آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي محبت، سندن رشتيدارن جي محبت دين جي فرضن مان هڪ
فرض آهي. (بغوي)

ان وقت تائين، هو مومن نه ٿو ٿي سگهي

سرور نامدار. ٻنهي جهانن جي سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان آهي ته:
لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ ڪوبه ٻانهو ان وقت تائين مومن نه ٿي سگهي،
جيستائين مان ان کي ان جي جان کان وڌيڪ محبوب نه ٿي وڃان،
وَدَائِقَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ ذَاتِهِ ۽ منهنجي ذات ان کي پنهنجي ذات کان وڌيڪ محبوب نه
هجي. **وَتَكُونُ عَشْرَتِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ عَشْرَتِهِ** ۽ منهنجو اولاد کيس پنهنجي اولاد کان وڌيڪ
پيارو نه هجي. **وَأَهْلِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ** ۽ منهنجا اهل بيت ان کي پنهنجي گهر وارن
کان وڌيڪ پيارا ۽ محبوب نه ٿي وڃن.¹

¹ شعب الايمان، باب في حب النبي ﷺ، 189/2، حديث: 100.

اهل بيت جي محبت عشق رسول جو نتيجو آهي

حضرت عبداللہ بن عباس رضي الله عنهما کان روایت آهي ته مديني جي سلطان، سرورِ ديشان صلى الله عليه وآله وسلم جن ارشاد فرمايو: **أَحِبُّوا اللَّهَ لِمَا يَعْذُوكُمْ مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ** پاڪ سان پيار ڪيو چو ته هو توهان کي نعمتون عطا فرمائي ٿو. **وَأَحِبُّوا بِحُبِّ اللَّهِ** ۽ الله جي محبت سبب مون سان محبت ڪيو (چو ته مان الله جو حبيب آهيان) **وَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي بِحُبِّي** ۽ مونسان محبت جي ڪري منهنجي اهل بيت سان محبت ڪيو.¹

اهل بيت پاڪ کان زياده

حُب سادات اے خدا اے واسطه

خدا جي محبت جي نشاني

هڪ روايت ۾ آهي: جيڪو الله پاڪ سان محبت رکي ٿو اهو قرآن سان محبت رکي ٿو ۽ جيڪو قرآن سان محبت رکي ٿو اهو مون سان محبت رکي ٿو ۽ جيڪو مون سان محبت رکي ٿو اهو منهنجن اصحابن ۽ اهل بيتن سان محبت رکي ٿو.²

پياريون اسلامي پيڻيون! معلوم ٿيو: اصحابن سڳورن ۽ اهل بيت سڳورن سان محبت رکڻ عشق رسول جو نتيجو آهي، مومن ٻانهي جي سڃاڻپ هيءَ آهي ته هو الله پاڪ سان محبت ڪندو آهي. الله پاڪ سان محبت ڪرڻ واري جي سڃاڻپ هيءَ آهي ته هو قرآن پاڪ سان محبت ڪري ٿو ۽ قرآن سان محبت ڪرڻ واري جي سڃاڻپ هيءَ آهي ته ان جي دل ۾ محبوب خدا، احمد مجتبيٰ صلى الله عليه وآله وسلم سان محبت هوندي آهي. ۽ جنهن جي دل ۾ محبت رسول موجود هجي، ان جي سڃاڻپ هيءَ آهي ته ان کي اصحابن سڳورن رضي الله عنهم سان به

¹ ترمذي، ڪتاب المناقب باب مناقب اهل بيت النبي، ۴۳۴/۵، حديث: ۳۸۱۴

² الصواعق المحرقة، الباب الحادي عشر، المقصد الثاني الخ، ص ۱۷۳

محبت هوندي آهي، ۽ اهو اهل بيت پاڪ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ سان به محبت ڪندو آهي. هي سڀ تعلق ملائق جو نتيجو هي نڪتو ته صحابه ڪرام ۽ اهل بيت سڳورن جي محبت مسلمان هجڻ جي نشاني آهي.

نجم هيں اور ناولهے عزت رسول اللہ کی

اھل سنت کا ہے بیڑا پراصحاب رسول

وضاحت: يعني اسان عاشقانِ رسول جو ٻيڙو. **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** دنيا، قبر، قيامت، پلصراط هر جاء تي پار ئي پار آهي چو ته الله پاڪ جي فضل سان اسان هدايت جي ستارن يعني اصحابن سڳورن رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ سان محبت ڪيون ٿا ۽ اسان فتنن جي طوفان کان بچائڻ واري ٻيڙي يعني اولاد مصطفيٰ سان به محبت ڪيون ٿا.

سرڪار جو قرب ماڻڻ وارو خوش نصيب

حضرت عبدالله بن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا کان روايت آهي ته حضور اڪرم مڪي مدني تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: جيڪو منهنجي اصحابن، منهنجي پاڪ گهر وارين (يعني مؤمنن جي مائرن) ۽ منهنجي اهليت سان عقيدت رکي ٿو، اهو صرف انهن مان ڪنهن جي به برائي ناهي ڪندو، انهن جي محبت ۾ دنيا مان رخصت ٿيندو آهي، اهو قيامت جي ڏينهن مون سان گڏ هوندو.¹

عاشقانِ اهل بيت جي جنت ۾ داخل ٿيڻ جو منظر

امام عالي مقام حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان روايت آهي: هڪ ڏينهن حضرت مولا علي شيرِ خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ مالڪِ جنتِ قاسمِ نعمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي خدمت ۾ حاضر ٿيا، پاڻ سڳورن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: اي علي! اهي 4 ماڻهون جيڪي سڀ کان پهريان جنت ۾ ويندا، انهن مان هڪ مان آهيان، هڪ تون آهيان ۽ 2 تنهنجا پٽ حسن ۽ حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا آهن، اسان جو اولاد اسان جي پٺيان

¹ الرياض النضرة، الباب الاول، ذكر ما جاء في الحث علي حبهم والاحسان اليهم... الخ، 22/1

هوندو ۽ اسان جون گهر واريون انهن جي پنيان هونديون، حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عرض ڪيو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! اسان جو گروه (يعني اسان سان محبت ڪرڻ وارا) ڪٿي هوندا؟ پاڻ فرمايائون: تنهنجو گروه تنهنجي پنيان جنت ۾ ويندو.

سُبْحَانَ اللَّهِ! پياريون اسلامي پيرون! ڇا شان آهي...! ٿورو تصور ته ڪريو! اهو ڪيڏو نه خوبصورت منظر هوندو، اسان جا پيارا آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حضرت مولیٰ علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ حسين ڪريم رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا گڏجي جنت ۾ داخل ٿيندا، سادات سڳورا به انهن جي پنيان هوندا ۽ **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** اسان، اصحابن ۽ اهل بيت جا عاشق، انهن جي پنيان پنيان جنت ۾ پهچي وينداسين.¹

باغِ جَنَّتِ مِیں مُہِ مَسکراتے جائیں گے

پُھولِ رَحْمَتِ کے جھڑیں گے، ہم اُٹھاتے جائیں گے

اهل بيت جو سچو عاشق ڪير آهي؟

پياريون اسلامي پيرون! اهل بيت جو سچو عاشق ڪير هوندو آهي؟ هي به ٻڌو! روايت آهي ته: هڪ ڏينهن حضرت امير معاويه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خطبو ڏئي رهيا هئا ته ايتري ۾ امامِ عالي مقام امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تشریف ڪڍي آيا، حضرت امير معاويه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جلدي خطبو مڪمل ڪري منبر تان هيٺ لهي آيا، پوءِ امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ منبر تي ويٺا ۽ پاڻ الله پاڪ جي حمد و ثناء بيان ڪيائون پوءِ فرمايائون: منهنجي نانا مون کي ٻڌايو ته الله پاڪ فرمائي ٿو: عرش عظيم جي پائي هيٺان ساڻي رنگ جي هڪ تختي آهي، ان تي لکيل آهي: اي آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا گروه! توهان مان جيڪو به قيامت جي ڏينهن **لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ** جي گواهي ڏئي ايندو،

¹ ابن عساکر، ج ۱۴، ص: ۱۶۹

تہ اللہ پاک ان کی بہشت ۾ داخل کندو.

اھو ہڈی حضرت امیر معاویہ رضی اللہ عنہ پچیو: ای ابو عبداللہ (یعنی امام حسین رضی اللہ عنہ)! آل محمد جو گروہ کیر آھی؟ پاٹ فرمایاٹون: جیکو شیخین یعنی ابوبکر ۽ عمر، عثمان غنی رضی اللہ عنہم منہنجی والد محترم مولا علی رضی اللہ عنہ ۽ ای معاویہ رضی اللہ عنہ توکی برو نہ تو چوندو ہجی اھو آل محمد جو گروہ آھی.¹

سُبْحَانَ اللَّهِ! معلوم ٿیو: جیکو شخص اصحابن سبگورن رضی اللہ عنہم جو ادب کری تو، چئن یارن جو بہ ادب کری تو ۽ خال المؤمنین (یعنی سینی مسلمان جی پیاری مامی) حضرت امیر معاویہ رضی اللہ عنہ جی خلاف بہ زبان نتو کولی اھو سچو عاشق اهل بیت آھی.

جنتی جنتی

سب صحابیات بھی!

جنتی جنتی

ہر صحابی نبی!

جنتی جنتی

حضرت صدیق بھی!

جنتی جنتی

چار یاران نبی!

جنتی جنتی

عثمان غنی!

جنتی جنتی

اور عمر فاروق بھی!

جنتی جنتی

ہیں حسن و حسین بھی!

جنتی جنتی

فاطمہ اور علی!

جنتی جنتی

ہر زوجہ نبی!

جنتی جنتی

والدین نبی!

جنتی جنتی (2)

ہیں معاویہ بھی!

جنتی جنتی

اور ابوسفیان بھی!

صَلَّى اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّد

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب

¹ ابن عساکر، ج 14، ص: 114

² ... وسائل فردوس، صفحہ: 53۔

اهل بيت سان محبت جو صلو

پياريون اسلامي پيڻرون! امام فخرالدين رازي رحمۃ اللہ علیہ تفسير كبير ۾ ايمان کي وڌائيندڙ حديث لکي آهي اچو! ٻڌون ٿا؛ اسان جي پياري نبي ڪريم صلی اللہ علیہ و آله وسلم جن فرمايو: **أَلَا مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ شَهِيدًا يَعْنِي ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ فوت ٿيو، اهو شهيد آهي، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ مَغْفُورًا ۛ** ٻڌي ڇڏيو! جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري ويو ان جا گناه معاف ڪيا ويندا، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ تَائِبًا ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري ويو اهو هڪ توبهه ڪندڙ ٿي ڪري مري ويو، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ مُؤْمِنًا مِمَّا مُسْتَكْبِلَ ٱلْإِيْمَانِ ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ فوت ٿيندو، اهو مڪمل ايمان سان دنيا مان ويو، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ بَشَّرَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ بِٱلْجَنَّةِ ثُمَّ مَنَكَرَهُ نَكَرًا ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري ويو ان کي ملڪ الموت حضرت عزرائيل عليه السلام ۽ پوءِ مُنڪر نڪير جنت جي خوشخبري ڏيندا آهن، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ يُرْفُ إِلَى الْجَنَّةِ كَمَا تُرْفُ الْعُرُوسُ إِلَى بَيْتِ رَوْحِهَا ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري وڃي ٿو، ان کي ائين عزت سان جنت ۾ موڪليو ويندو آهي جيئن ڪنوار کي گهوت جي گهر موڪليو ويندو آهي. **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ فَنَحَّ لَهُ فِي قَبْرِهِ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري ويو ان جي قبر ۾ جنت جا ٻه دروازا کوليا وڃن ٿا، **أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ جَعَلَ ٱللَّهُ قَبْرَهُ مَزَارَ مَلَائِكَةِ الرَّحْمَةِ ٻڌي ڇڏيو!** جيڪو اهل بيت جي محبت ۾ مري ويو ان

جي قبر تي ملائڪ زيارت لاءِ ايندا آهن،¹

اهل بيت پاڪ جي سڃاڻپ جي برڪت

حضرت علامه قاضي عياض مالڪي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ شفاء شريف ۾ لکن ٿا: مالڪ کونين، ناناءِ حسنين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جن فرمايو: آل محمد جي معرفت (يعني سڃاڻپ) دوزخ کان چوٽڪارو، انهن سان محبت پل صراط تي آساني ۽ انهن سان سنو ورتاءُ ڪرڻ عذابِ الهي کان امان آهي.²

سُبْحَانَ اللهِ! پياريون اسلامي پيٽرون! غور ڪريو! مصطفيٰ جي اولاد جي محبت ڪيڏي نه عظيم نيڪي آهي، جيڪو ان محبت ۾ دنيا مان هليو وڃي، اهو شهيد آهي، ان جي لاءِ بخشش آهي، جيڪو آلِ نبِيءَ جي محبت ۾ دنيا مان ويو، اهو ڪامل ايمان وارو آهي، جيڪو آلِ نبِيءَ جي محبت ۾ دنيا مان ويندو، ان کي جنت جي خوشخبري ڏني ويندي آهي، جيڪو آلِ نبِيءَ جي محبت ۾ دنيا مان ويندو، ان کي عزت سان جنت ۾ داخل ملندي، جيڪو آلِ نبِيءَ جي محبت ۾ دنيا مان ويندو، ان جي قبر ۾ جنتي دروازا کلندا، جيڪو آلِ نبِيءَ جي محبت ۾ دنيا مان ويندو، رحمت جا فرشتا ان جي قبر تي زيارت جي لاءِ ايندا، ۽ جيڪو آلِ نبِيءَ سان محبت ڪرڻ وارو آهي، ان کي پل صراط تي امن ڏنو ويندو الله پاڪ اسان کي به هيءَ پاڪيزه محبت نصيب فرمائي آمين.

ڪر شهيد عشق حمزه پيشواڪ واسطے
حضرت آل رسول مقتداڪ واسطے

حُبِّ اهل بيت دے آل محمد کے لئے
دو جہاں میں خادم آل رسول اللہ کر

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

¹ تفسير كبير، 390/7

² الشفاء، الباب الثالث، فصل في توقيره وبر آله... الخ، الجزء الثاني، ص ٤٠

اولاد پاک جو تعداد

پیاريون اسلامي پيڻرون! اسان ٻڌو! آل نبی جي معرفت (يعني سڃاڻپ، مثال طور انهن جي باري ۾ معلومات حاصل ڪرڻ، انهن جي فضيلت کي سڃاڻڻ وغيره) دوزخ کان چوٽڪاري جو ذريعو آهي، اچو! اولادِ مصطفيٰ جي باري ۾ ٿوري ڄاڻ حاصل ڪيون ٿا:

عالمن سڳورن جو ان ڳالهه تي اتفاق آهي ته تاجدارِ رسالت، شهنشاهِ نبوت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جون فقط 4 شهزاديون آهن (نه 3، نه 5). باقي، شهزادن جي تعداد ۾ اختلاف آهي. اڪثر عالمن جو چوڻ هي آهي ته رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي اولاد پاک جو تعداد 7 آهي. انهن ۾ 4 شهزاديون آهن: (1) حضرت زينب، (2) حضرت رقيه، (3) حضرت ام ڪلثوم ۽ (4) حضرت فاطمة الزهراء ۽ ٽي شهزادا آهن: (5) حضرت قاسم، (6) حضرت عبدالله ۽ (7) حضرت ابراهيم. رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا سڀئي شهزادا ننڍيءَ ڄمار ۾ ئي وفات ڪري ويا، جڏهن ته شهزاديون گهڻي عرصي تائين زندهه رهيون، حضرت زينب، حضرت رقيه ۽ حضرت ام ڪلثوم رَضِيَ اللهُ عَنْهُنَّ حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ظاهري حياتيءَ ۾ ئي فوت ٿي ويون، چوٿين شهزادي حضرت فاطمه الزهرا رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آهي جيڪا نبی ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي ظاهري وفات کان بعد هڪ عرصو زندهه رهي پهرين ٽن شهزادين مان ڪنهن جو به اولاد باقي نه رهيو، صرف حضرت فاطمه زهراء مان ئي اولاد اڳتي وڌيو، هاڻي دنيا ۾ جيترا به سيد آهن سڀ حضرت امام حسن مجتبيٰ ۽ حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جي اولاد مان آهن. اولادِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي باري ۾ تفصيلي ڄاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ مڪتبه

المدینہ جو هي مختصر ڪتاب ”آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا شهزادا ۽ شهزاديون“ پڙهو!

اور جتنے ہیں شہزادے اس شاہ کے
ان سب اہل مکانت پہ لاکھوں سلام
خون خیر الرسل سے ہے جن کا خمیر
ان کی بے لوث طینت پہ لاکھوں سلام (1)

وضاحت: هن شعر ۾ سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ پنهنجي پياري آقا جي اولاد تي سلام پيش ڪيو آهي، جيئن ته عرض ڪن ٿا: اهي پاڪ هستيون جن جي پيدائش سيد المرسلين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مبارڪ خون مان ٿي، انهن جي بي عيب فطرت تي لکين سلام هجن.

اهل بيت سان نفرت ڪرڻ وارن جو انجام

پياريون اسلامي پيڻيون! جيئن حضرت مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي اولاد سان محبت ڪرڻ جا بيشمار فضائل ۽ برڪتون آهن، تيئن ئي انهن سان بغض ۽ دشمني رکڻ جون به ڪيئي سخت وعيدون آهن.

جيئن حديث پاڪ ۾ آهي ته: جيڪو چاهي ٿو ته ان جي عمر ڊگهي ٿئي ۽ ان جون مرادون پوريون ٿين ته اهو منهنجي اهل بيت سان سٺو ورتاءُ ڪري ۽ جيڪو انهن سان سٺو سلوڪ نه ڪندو ته ان جي عمر گهٽائي ويندي ۽ اهو شخص قيامت جي ڏينهن مون وٽ اهڙي حالت ۾ ايندو جو ان جو منهن ڪارو هوندو.² الله پاڪ جي پناه

اهل بيت تي ظلم ڪرڻ واري تي جنت حرام آهي

مڪي مدني تاجدار غريبن جي غمخوار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: جنهن

¹...حدائق بخشش، ص 309.

² الصواعق المحرقة، ص 107

شخص منهنجي اهل بيت تي ظلم ڪيو ۽ منهنجي اولاد جي باري ۾ مون کي ايذايو ان تي جنت حرام ٿي وئي.¹

اهل بيت سان دشمني رکڻ وارو جهنمي آهي

حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما کان روایت آهي ته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمایو: جيڪو شخص ڪعبي شريف ۽ مقام ابراهيم جي وچ ۾ نماز پڙهي، اتي رهي روزو رکي ۽ پوءِ اهل بيت جي دشمني ۾ مري وڃي ته اهو دوزخ ۾ ويندو.²

باغِ جنت کے ہیں بہر مدح خوانِ اہل بیت | تم کو مشرکہ نار کا لے ڈشمنانِ اہل بیت

وضاحت: جيڪي ماڻهو اهل بيت سان محبت ڪن ٿا انهن جي تعريف ڪيون ٿا، انهن لاءِ بهشت جا باغ آهن ۽ جيڪي اهل بيت جا دشمن آهن انهن لاءِ جهنم جي وعيد آهي.

جيڪڏهن سادات سڳورا گناه ڪري ويهن ته.....!!

پياريون اسلامي پيڻيون! هي به ياد رکڻ گهرجي ته جيڪڏهن خدانخواستہ ڪا سيدة صاحبہ گناهين ۾ مبتلا ٿي وڃي تڏهن به ان جي بي ادبي ڪرڻ جي اجازت ناهي.

سندن ادب جيئن جو تيعن قائم رهندو، ڇاڪاڻ ته سادات جو ادب سندن شخصيت جي ڪري نه پر سادات جي سردار، رسولِ مختار، مڪي مدني تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان نسبت جي ڪري آهي.

ان ڪري جيڪڏهن ڪا سيدة صاحبہ شريعت جي خلاف ڪنهن ڪم ۾ مشغول

¹ الشرف المؤيد لآل محمد للنبهاني ص 259

² الشرف المؤيد ص 92، الْمُسْتَدْرَكُ لِلْحَاكِمِ، ٤/ ١٢٩-١٣٠، حديث: ٤٧٦٦

نظر اچي ته به ان جي خلاف دل ۾ مير نه رکجي، بلڪ انهن کي ادب سان نيڪيءَ جي دعوت ڏيڻ گهرجي. علامه ابن حجر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ لکي ٿو ته: هڪ امام صاحب سيد زادن جي تمام گهڻي عزت ڪندو هو، ڪنهن ڪانئس پڇيو ته: توهان سيد زادن جي ايتري عزت ڇو ٿا ڪريو؟ امام صاحب فرمايو: هڪ سيد صاحب هو جيڪو فضول ڪمن ۾ مصروف رهندو هو، جڏهن وفات ڪيائين ته منهنجي استاد صاحب ان جي جنازي نماز ادا نه ڪئي، بعد ۾ منهنجي استاد کي خواب ۾ محبوب آقا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت نصيب ٿي. پاڻ سڳورن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان گڏ سندن شهزادي حضرت خاتون جنت رَضِيَ اللهُ عَنْهَا به هئي، حضرت فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا منهنجي استاد محترم کان منهن موڙي ڇڏيو، استاد محترم عاجزيءَ سان عرض ڪيو ته فرمايائون: ڇا اسان جي اولاد جي عزت ڪرڻ لاءِ اسان جي عزت ۽ عظمت ڪافي ناهي...!!¹

يعني جيڪڏهن اوهان کي اسان جي اولاد ۾ ڪا به نيڪي نظر نه آئي ته اسين ته عزت ۽ احترام وارا آهيون، اسان جي عزت سامهون رکندي اسان جي اولاد جي عزت ڪريو!

الله پاڪ اسان کي سيدزادن جو ادب و احترام ڪرڻ جي توفيق عطا فرمائي. الله پاڪ اسان کي صحابه ڪرام ۽ اهل بيت پاڪ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ جو بادب، سچو عاشق بڻائي.

۽ انهن جي دشمنيءَ ۽ گستاخيءَ کان هميشه محفوظ فرمائي،

اُمِين بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پياريون اسلامي پيڙيون! بيان کي اختيار ڏانهن آڻيندي سنڌ جي فضيلت،

¹ الشرف المؤيد مترجم، ص: ۲۹۱

ڪجهه سنتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪيان ٿي. تاجدار رسالت، شهنشاه نبوت ﷺ جو فرمايو: **مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ** جنهن منهنجي سنت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنت ۾ مون سان گڏ هوندو.¹

جنت ۾ پڙوسى مجھے تم اپنا بنانا

سينه تيري سنت کا مدینه بنے آقا!

منڊي جي باري ۾ سنتون ۽ آداب

پياريون اسلامي پيڙيون! مرد کي سوني منڊي (Gold) پائڻ حرام آهي، نبي ڪريم ﷺ الله عليه وآله وسلم سوني منڊي پائڻ کان منع فرمايو، ❀ سون ۽ چانديءَ جا زيور نابالغ (يعني تمام ننڍي) چوڪري کي پائڻ حرام آهي ۽ ان کي پائڻ وارو گنهگار ٿيندو، اهڙيءَ طرح ٻارن (يعني چوڪرن) جي هٿن ۽ پيرن تي بغير ضرورت جي مهندي لڳائڻ ناجائز آهي، عورت پاڻ پنهنجن هٿن پيرن تي مهندي لڳائي سگهي ٿي، پر چوڪري کي لڳائيندي ته گنهگار ٿيندي، ❀ لوه جي منڊي جهنمين جو زيور آهي، ❀ چانديءَ جو چلو خاص عورتن جو لباس آهي مردن لاءِ مڪروه (تحريمي، ناجائز ۽ گناه آهي) ❀ عورت سون ۽ چانديءَ جون جيتريون چاهي منڊيون ۽ چلا پائي سگهي ٿي، ان ۾ وزن ۽ بڙي جي تعداد جي ڪا پابندي نه آهي ❀ لوه جي منڊي تي چانديءَ جو خول چڙهايو جو لوه بلڪل نظر نه اچي، اهڙي منڊي پائڻ (مرد ۽ عورت ڪنهن کي) به منع ناهي،²

مختلف سنتون سڪڻ لاءِ مڪتبه المدينه جو ڪتاب بهار شريعت جلد نمبر 3، حصو: 16، ۽ شيخ طريقت، امير اهل سنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُم**، 91 صفحن تي مشتمل 550

سنتون ۽ آداب خريد ڪري پڙهو، **اَوْبَيْنَ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ ﷺ**

¹ مشڪوة الصابيح، ڪتاب الايمان، باب الاعتصام بالڪتاب والسنة، الفصل الثاني، 55/1، حديث: 175

² 550 سنتون ۽ آداب، صفحو: 57-58 ملنقطاً